

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT -RYHMÄN RAPORTTI

1. NYKYTILANTEEN KUVAUS

Hallinto- ja tukipalvelujen nykytilanteen kuvaus toteutettiin liitteenä olevilla lomakkeilla. Tavoitteena oli saada kokonaiskuva hallinnollisten tehtävien kokonaisvahvuudesta. Lisäksi selvitettiin tietohallinnon, siivouspalvelujen ja ruokapalvelujen vahvuudet ja organisointitavat. Työryhmän toimeksiantoon todettiin kuuluvaksi myös teknisen toimen palvelut lukuun ottamatta maankäyttöä. Samalla selvitettiin lomitus- ja viljelijätukihallinnon palvelujen järjestäminen.

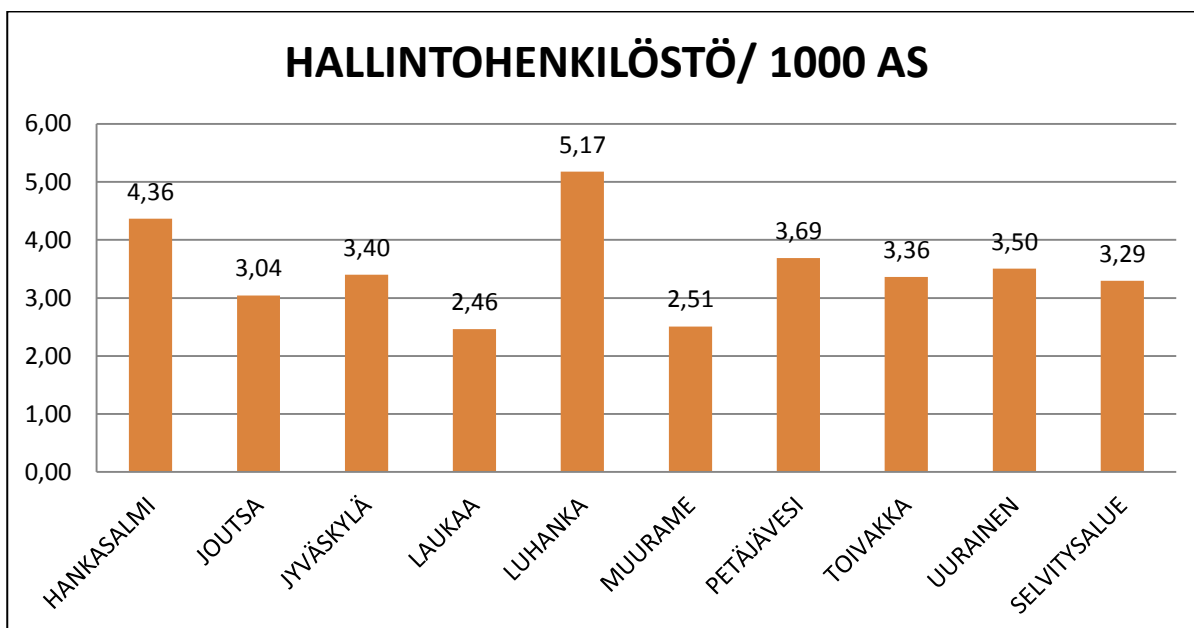
Kuntien henkilöstön ja kustannusten vertailuun on syytä suhtautua varauksella, koska kuntien toimintatavat vaihtelevat merkittävästi. Raportissa on pyritty tuomaan esille kuntien erilaiset tavat tuottaa tarkastelun alla olleet palvelut.

Yleinen hallinto

Yleisen hallinnon tehtäviin laskettiin tässä yhteydessä perinteisen keskushallinnon lisäksi talous- ja palkkahallinnon tehtävät, sivistystoimen hallinnolliset tehtävät sekä teknisen toimen hallinnolliset tehtävät. Joissakin kunnissa on lisäksi perusturvan hallinnon tehtäviä, mutta ne rajattiin tässä yhteydessä ulkopuolelle, koska niiden laajuus vaihtelee.

Näin rajattuna hallinnollista henkilöstöä on kunnissa yhteensä 602, josta 454 Jyväskylän kaupungissa. Selvitysalueen kuntien yhteenlaskettu henkilöstö on noin 10.700, joten hallinnon henkilöstön osuus on siitä noin 5,6 %.

Asukaslukuun suhteutettuna hallinnollista henkilöstöä on vähiten Laukaassa ja Muuramessa, eniten Luhangassa ja Hankasalmella. Vertailuun on syytä suhtautua varauksella, koska luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia mm. kuntien koosta ja organisointitavasta johtuen.

Hallinnon tehtävät hoidetaan kunnissa omana työnä. Jyväskylässä talouskeskus on oma liikelaitos. Hankasalmen kunta ostaa Jyväskylän talouskeskukselta osan (15 – 20 %) talouspalvelutehtävistään.

Useissa kunnissa on kaavailtu henkilöstöön liittyviä järjestelyjä eläkkeelle siirtymisten yhteydessä. Samoin on vireillä erilaisia sähköisten järjestelmien kehittämishankkeita. Jyväskylä on selvittämässä myös yhteistyötä Taitoa Oy:n kanssa.

Tietohallinto

Tietohallinnon tehtävissä on selvitysalueen kunnissa yhteensä 59,3 henkilöä, joista suurin osa (43,5) on Jyväskylän kaupungissa. Asukasta kohti laskettuna Jyväskylä on selvitysalueen keskiarvossa. Laskennallisesti vahvin miehitys on Hankasalmella ja Petäjävedellä, vastaavasti ohuin Luhangalla ja Joutsassa. Luhanka järjestää pääosan palveluista ostopalveluina. Uuraisten kunnalla on sijais- ja työparijärjestely Konneveden kunnan kanssa. Jyväskylän luvuissa on mukana keskitetyn puhelinvaihteen henkilöstö (7 henkilöä).

Jyväskylän kaupunki on käynnistämässä selvitystä Tiera Oy:n kanssa. Useissa alueen kunnissa on käynnissä tietohallinnon kehittämishankkeita mm. työasemien hallintaan.

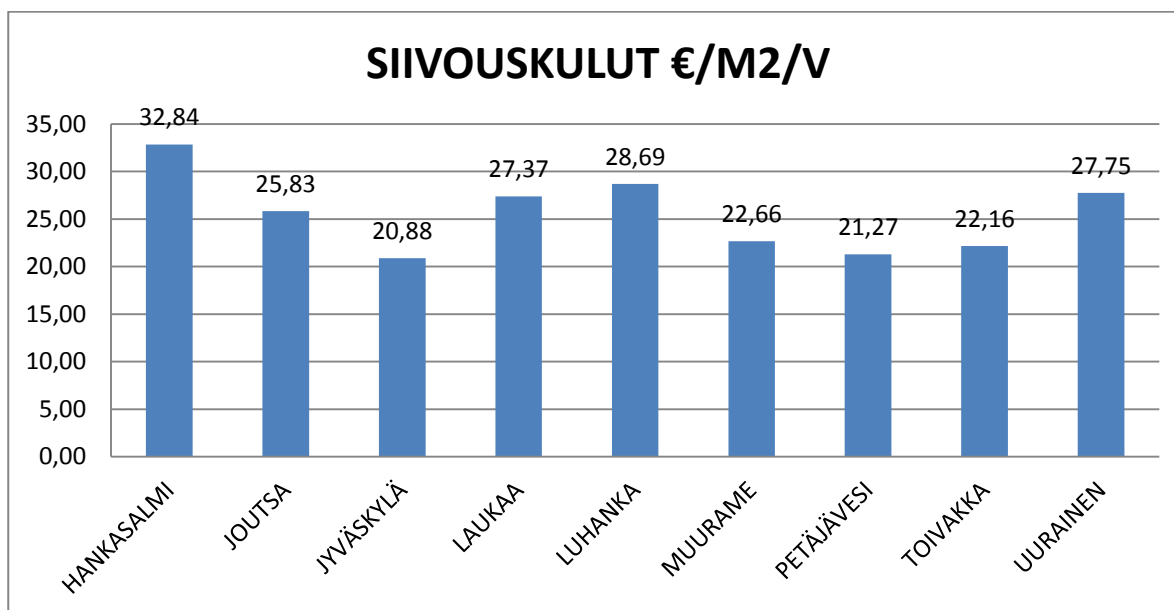
Valtiovarainministeriön muutostukiohjelman kautta selvitysalueelle tehdään erillinen ICT-järjestelmien kartoitus kehittämisehdotuksineen.

Jyväskylän kaupungin, Jyväskylän maalaiskunnan ja Korpilahden vuonna 2009 tapahtuneen kuntaliitoksen jälkeen näiden kuntien yhteenlasketut ict-kustannukset ovat laskeneet noin 800.000 €/v (noin 10 %). Liitokseen liittyneet muutuskustannukset olivat noin 1 milj. €.

Siivouspalvelut

Siivouspalveluissa työskentelee selvitysalueen kunnissa yhteensä 81 henkilöä. Henkilöstö on muissa kuin Jyväskylässä suoraan kunnan palveluksessa. Muuramessa käytetään lisäksi 8 % ja Uuraisilla 4 % ostopalveluja.

Jyväskylässä kaupungin tilapalvelut on kilpailuttanut kaikki siivouspalvelut. Niistä 53 % tuottaa kaupungin 100 % omistama Total Kiinteistöpalvelut Oy. Sillä on yhteensä 151 siivojaa, joista 95 toimii kaupungin kiinteistöissä.

Edullisimmin siivouspalvelut on järjestetty Jyväskylässä ja kalleimmin Hankasalmella. Vertailua vaikeuttaa se, että siivoukseen liittyviä oheistoimintoja on kunnissa laskettu osittain eri tavalla.

Joissakin kunnissa on meneillään henkilöstöön liittyviä järjestelyjä ja siivoustyön mitoituksia.

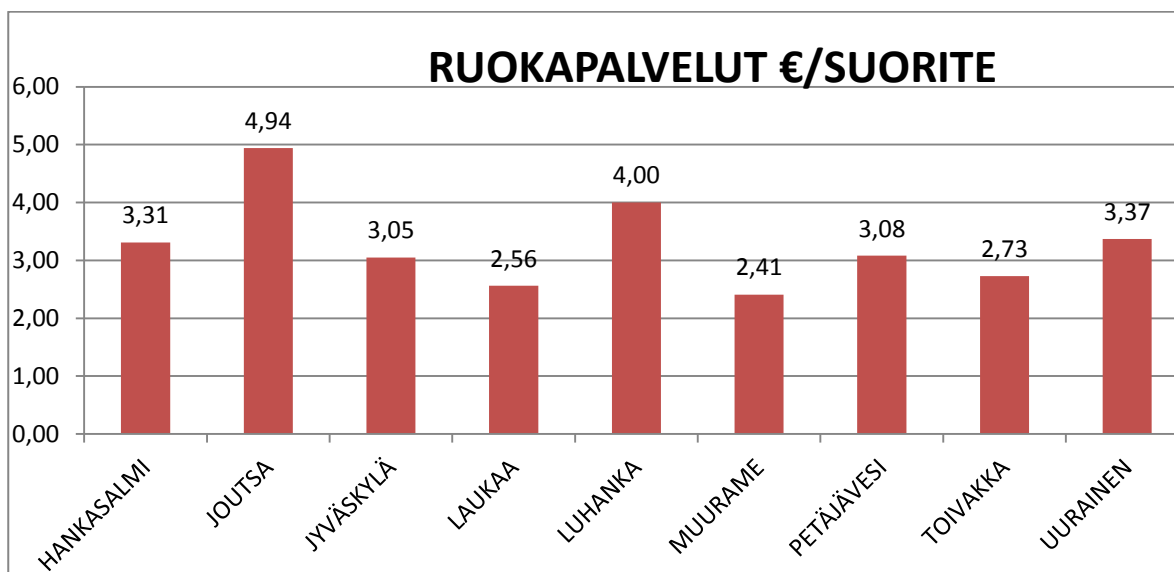
Ruokapalvelut

Ruokapalveluissa työskentelee selvitysalueella yhteensä 372 henkilöä, joista 253 Jyväskylän kaupungissa.

Kaikissa selvitysalueen kunnissa ruokapalvelut on järjestetty kunnan omana toimintana. Jyväskylässä ruokapalvelu on oma liikelaitos (Kylän Kattaus).

	Valmistus-keittiöitä
Hankasalmi	2
Joutsa	3
Jyväskylä	5 + 13
Laukaa	1 + 3
Luhanka	1
Muurame	1 (+ 1)
Petäjävesi	3
Toivakka	2
Uurainen	3

Jyväskylässä (Kylän Kattauksella) on 5 keskuskeittiötä ja 14 valmistuskeittiötä, joista yksi on Muuramen terveyskeskuksessa. Tavoitteena on keskittää loput valmistuskeittiöt keskuskeittiöihin vuosina 2014 – 2016. Samassa yhteydessä tarkastellaan mahdollisesti myös keskuskeittiöiden määrää.

Korkein suoritehinta on Joutsassa ja alhaisin Muuramessa.

Jyväskylässä kehitetään sähköistä ostamista (Aromi-hanke).

Teknisen toimen tehtävät

Teknisen toimen tehtävissä on selvitysalueen kunnissa yhteensä 562 henkilöä, joista 383 Jyväskylän kaupungissa.

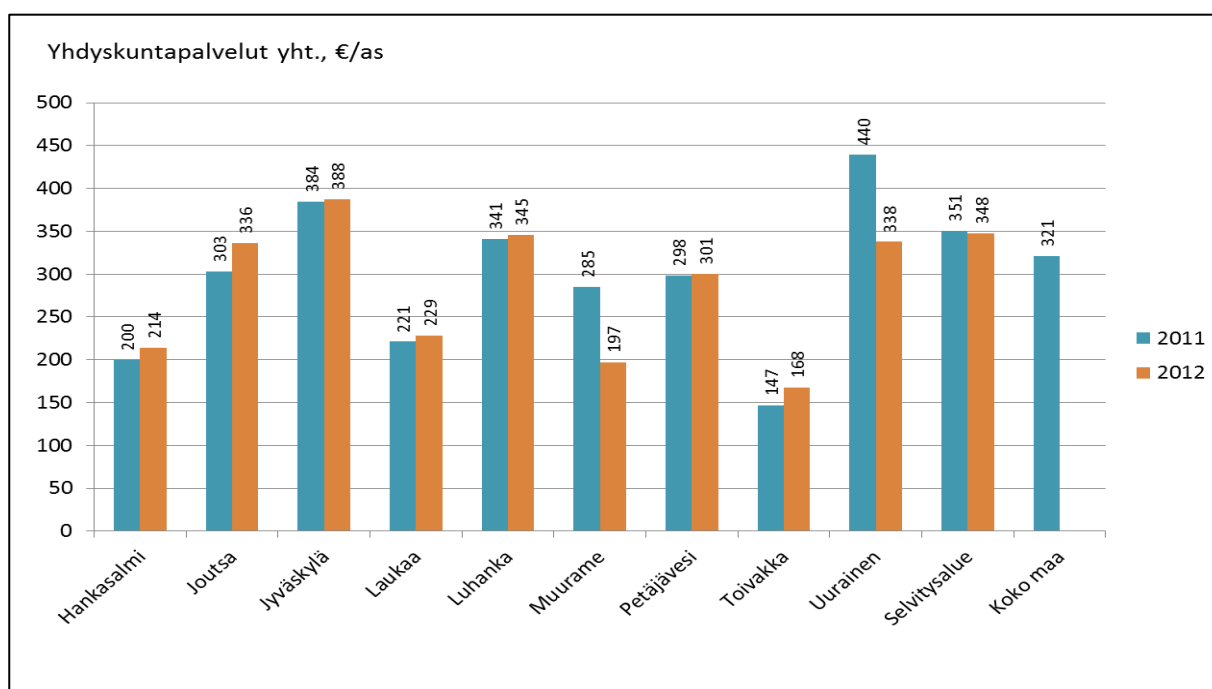
Tehtäviä hoidetaan pitkälti kuntien omalla henkilöstöllä. Ostopalveluja käytetään erityisesti rakentamisessa. Jyväskylä ostaa kiinteistöjen pääosan (67 %) ylläpitopalveluista Total Kiinteistöpalvelut Oy:ltä (kaupungin 100 % omistama yhtiö) ja loput yksityisiltä toimijoilta. Lisäksi katujen ja yleisten alueiden ylläpitopalveluista 80 % vastaa kaupungin aluetekniikan liikelaitos Altek.

Energia/lämpötoiminnot on yhtiötetty Jyväskylässä ja Muuramessa kunnan 100 % omistamaan yhtiöön. Hankasalmi on parhaillaan lakkauttamassa omaa lämpöyhtiötään ja siirtynyt ostopalveluihin. Myös muissa kunnissa (mm. Petäjävesi ja Uurainen) lämpö ostetaan ulkoa.

Vesi- ja viemärlaitos on selvitysalueen kunnissa pääosin hoidettu kunnallisena liikelaitoksena. Jyväskylässä niistä vastaa Jyväskylän Energia Oy. Monissa kunnissa on lisäksi pieniä vesiosuuskuntia. Jyväskylän seudun puhdistamo Oy tuottaa palveluja Jyväskylän lisäksi Laukaaseen ja Muurameen.

Kaikki selvitysalueen kunnat käyttävät tällä hetkellä Mustankorkea Oy:n jätekeskusta. Yhtiön omistajia ovat kunnista Jyväskylä, Laukaa ja Muurame. Useimmissa kunnissa jätteenkuljetukset on hoidettu kuntien kilpailuttamina.

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu kuntien yhdyskuntapalveluiden nettokustannukset vuosina 2011 ja 2012.

Lomituspalvelut

Lomituspalveluissa selvitysalue jakautuu kolmeen toimialueeseen:

- Hankasalmen, Laukaan ja Uuraisten palvelut järjestää vastuukuntaperiaatteella Hankasalmen kunta. Toimialueeseen kuuluvat lisäksi Konnevesi ja Äänekoski.
- Joutsan, Luhangan ja Toivakan palvelut järjestää vastuukuntaperiaatteella Sysmän kunta. Toimialueeseen kuuluvat lisäksi Asikkala, Hartola, Hollola, Hämeenkoski, Kuhmoinen, Kärkölä, Padasjoki, Pertunmaa ja Heinola.
- Jyväskylän, Muuramen ja Petäjäveden palvelut järjestää vastuukuntaperiaatteella Keuruun kaupunki. Toimialueeseen kuuluvat lisäksi Jämsä, Multia ja Mänttä-Vilppula.

Viljelijätukihallinto

Viljelijätukihallinnon palveluissa selvitysalue on lähes yhtenäinen. Laukaa vastaa vastuukuntaperiaatteella palveluista Hankasalmen, Joutsan, Jyväskylän, Laukaan, Luhangan, Muuramen, Toivakan ja Uuraisten kuntien alueelle. Ainoastaan Petäjävesi ei kuulu tähän yhteistoiminta-alueeseen, sen osalta palvelut järjestää Keuruun kaupunki.

2. HENKILÖSTÖN POISTUMA JA SAATAVUUS

Hallinto-, tuki- ja teknisten palvelujen henkilöstöstä noin puolet eläköityy vuoteen 2029 mennessä. Kuntien eläkevakuutuksen luokittelun mukaan poistuma vaihtelee seuraavasti:

Toimistotyö	63 %
Hallinto- ja tukipalvelut	49 %
Ruokapalvelu	53 %
Siivous- ja kiinteistöhuolto	62 %
Tekninen ja ympäristöala	56 %

Hallinto- ja tukipalvelujen tehtäviin on kunnissa toistaiseksi saatu kohtuullisen hyvin rekrytoitua henkilöstöä. Toimistotehtäviin, ict-tehtäviin ja ruokapalveluiden tehtäviin on ollut hyvin hakijoita. Kokeneita palkanlaskijoita ja teknisten palveluiden asiantuntijoita on ollut vaikeampi löytää. Suurimmat rekrytointiongelmat on ainakin osassa kuntia ollut siivouspalvelutehtävissä.

3. KUNTAJAON MUUTTAMISEN MAHDOLLISUUDET JA VAIKUTUKSET

Työryhmä totesi keskusteluissaan, että kuntajaon muuttamisella voi alueella olla hallinto- ja tukipalveluissa mm. seuraavia vaikutuksia:

Tietohallinnon, taloushallinnon ja palkkahallinnon tehtävien järjestäminen olisi yhdessä kunnassa erillisiä kuntia tehokkaampaa ja vähemmän haavoittuvaa. ICT-järjestelmien osalta tehdään erillinen arvio vaikutuksista. Aikaisemman liitoksen jälkeen Jyväskylä on jättänyt täyttämättä noin 80 hallinnon tehtävää. Samoin tietohallinnon kustannukset laskivat noin 10 % (800.000 €/v).

Jyväskylä on yhtiöittänyt useita toimintoja (mm. siivous ja kiinteistöjen hoito). Mahdollisen kuntaliitoksen yhteydessä tulee ratkaistavaksi, miten liittyvien kuntien henkilöstön osalta menettellään näissä toiminnoissa.

Keskuskeittiöitä on mahdollista hyödyntää yli nykyisten kuntarajojen.

Kuntajaon muutos voi mahdollistaa kuntien muun palveluverkon tiivistämisen, millä on merkitystä kuntien kiinteistökustannuksiin. Siivouspalveluissa on mahdollista tasoittaa kuntakohtaisia kustannuseroja.

Muutostilanteessa tulee tarkastella uusi organisaatio kokonaisuudessaan puhtaalta pöydältä.

LIITTEET

Kuntien toimittamat pohjatiedot
Yhteenveto kuntien tiedoista